

HØRINGSUTTALE - REGIONAL PLAN FOR ATTRAKTIVE SENTER I HORDALAND

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	117/14	23.09.2014

Saksbehandler: Eva A.H. Herdlevær	Arkivsaknr.: 2013/3860-8
-----------------------------------	--------------------------

Møtebehandling i Formannskapet - 23.09.2014

Vedtak:

Askøy kommune viser til saksutredningen og slutter seg til Regional plan for attraktive senter for Hordaland, med følgende merknader:

1. Askøy kommune er tilfreds med at kriteriene for etablering av regionscenter er revidert og endret, og at Kleppstø er foreslått som nytt regionscenter
2. Askøy kommune mener at retningslinjene generelt bærer preg av å være bestemmelser med sin *skal-form*, og dermed går for langt i sin inngripen i den kommunale planleggingen. Dette gjelder særlig bestemmelsene i kapittel 2.4 bokstavene b), c), d) og f). Disse retningslinjene må være råd og anbefalinger.
3. Retningslinje i kapittel 2.4, bokstav b) , siste setning. Setningen bør slettes.
4. Retningslinje i kapittel 4.3 nr. 4.5 må presiseres enten i planbeskrivelsen eller i retningslinjene.
5. Retningslinje i kapittel 4.3 nr. 4.7 anses som unødvendig og foreslås slettet.
6. Askøy kommune mener det heller må utarbeides en detaljert veileder for handelsanalyse, enn en mal slik som handlingsprogrammet beskriver.

Behandling:

Ordfører Siv Høgtun (H) fremmet rådmannens innstilling:

Askøy kommune viser til saksutredningen og slutter seg til Regional plan for attraktive senter for Hordaland, med følgende merknader:

1. Askøy kommune er tilfreds med at kriteriene for etablering av regionscenter er revidert og endret, og at Kleppstø er foreslått som nytt regionscenter

2. Askøy kommune mener at retningslinjene generelt bærer preg av å være bestemmelser med sin *skal-form*, og dermed går for langt i sin inngripen i den kommunale planleggingen. Dette gjelder særlig bestemmelsene i kapittel 2.4 bokstavene b), c), d) og f). Disse retningslinjene må være råd og anbefalinger.
3. Retningslinje i kapittel 2.4, bokstav b) , siste setning. Setningen bør slettes.
4. Retningslinje i kapittel 4.3 nr. 4.5 må presiseres enten i planbeskrivelsen eller i retningslinjene.
5. Retningslinje i kapittel 4.3 nr. 4.7 anses som unødvendig og foreslås slettet.
6. Askøy kommune mener det heller må utarbeides en detaljert veileder for handelsanalyse, enn en mal slik som handlingsprogrammet beskriver.

Avstemming:

Ordfører Siv Høgtuns forslag:

Enstemmig

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Askøy kommune viser til saksutredningen og slutter seg til Regional plan for attraktive senter for Hordaland, med følgende merknader:

1. Askøy kommune er tilfreds med at kriteriene for etablering av regionscenter er revidert og endret, og at Kleppstø er foreslått som nytt regionscenter
2. Askøy kommune mener at retningslinjene generelt bærer preg av å være bestemmelser med sin *skal-form*, og dermed går for langt i sin inngripen i den kommunale planleggingen. Dette gjelder særlig bestemmelsene i kapittel 2.4 bokstavene b), c), d) og f). Disse retningslinjene må være råd og anbefalinger.
3. Retningslinje i kapittel 2.4, bokstav b) , siste setning. Setningen bør slettes.
4. Retningslinje i kapittel 4.3 nr. 4.5 må presiseres enten i planbeskrivelsen eller i retningslinjene.
5. Retningslinje i kapittel 4.3 nr. 4.7 anses som unødvendig og foreslås slettet.
6. Askøy kommune mener det heller må utarbeides en detaljert veileder for handelsanalyse, enn en mal slik som handlingsprogrammet beskriver.

SAMMENDRAG

Regional plan for attraktive senter er forankret i Regional planstrategi for Hordaland 2010-2012. Planen skal erstatte gjeldende *Fylkesdelplan for senterstruktur og lokalisering av service og handel fra 2002*. Planen avløser også aktuelle tema i Fylkesplan for Hordaland 2005-2008.

Planen er nå sendt på høring, og ny høringsfrist er 1.10.2014. Opprinnelig høringsfrist var 22.8.2014.

Kleppstø er foreslått som regionscenter

Planen inneholder foruten hovedmål, strategier og senterstruktur, 4 plantema som omhandler attraktive sentrumsområder, tjenester-arbeidsplasser-fritidstilbud, handel og kjøpesenter samt transport.

For hvert tema er det blant annet formulert retningslinjer og handlingsplan, Høringsuttalen viser til at retningslinjene bærer preg av bestemmelser heller enn retningslinjer, og dermed går for langt i sin inngripen i den kommunale planleggingen.

Avgjøres av:

F

Behandles i følgende utvalg:

F

Videre saksgang:

Saksopplysninger:

Regional plan for attraktive senter er forankret i Regional planstrategi for Hordaland 2010-2012. Planen skal erstatte gjeldende *Fylkesdelplan for senterstruktur og lokalisering av service og handel fra 2002*. Planen avløser også aktuelle tema i Fylkesplan for Hordaland 2005-2008.

Planen er nå sendt på høring, og ny høringsfrist er 1.10.2014. Opprinnelig høringsfrist var 22.8.2014.

Planen inneholder følgende hovedmål: «*Hordaland skal ha attraktive senter som fremjar livskvalitet, robust næringsliv og miljøvenleg transport. Sentera skal tilretteleggje for vekst i heile fylket.*

- *Sentera skal utformast slik at dei er attraktive å vere, bu og drive næring i.*
- *Sentera skal ha eit mangfold av tenester, arbeidsplassar, fritids- og kulturtilbod tilpassa senteret sitt nivå i senterstrukturen.*
- *Sentera skal vere attraktive for handel med handelsverksemd dimensjonert etter nivå i senterstrukturen.*
- *Sentera skal vere tilrettelagt for effektiv og miljøvenleg transport i, til og frå sentrum.»*

Planen inneholder 5 plantema:

- Hovedmål, strategier og senterstruktur
- Attraktive sentrumsområder
- Tjenester, arbeidsplasser og fritidstilbud
- Handel og kjøpesenter
- Transport

Til hvert av disse plantemaene er det utarbeidet mål, planbeskrivelse, retningslinjer og handlingsprogram.

Planen er et juridisk dokument jf Pbl §8-1, som fylkeskommunen kan legge til grunn for innsigelse til kommunale planer.

Planarbeidet er organisert gjennom en politisk styringsgruppe og en administrativ styringsgruppe. Planseksjonen hos Hordaland fylkeskommune har vært sekretariat. Askøy kommune har vært representert i den politiske styringsgruppen gjennom Regionrådet Vest v/Eli Å. Berland, Fjell kommune.

Vurdering:

Rådmannen mener planforslaget er et godt og gjennomarbeidet planforslag, som tar opp en rekke problemstillinger som også er aktuell for Askøy kommune. Generelt planbeskrivelsene gir god informasjon om by- og tettstedsutvikling som kommunene kan nyttiggjøre seg av i sin kommunale planlegging.

Retningslinjene derimot bærer preg av å være bestemmelser med sin *skal-form*, og går for langt i sin inngripen i den kommunale planleggingen.

Senterstruktur:

Planen opprettholder alle regionsentrene fra fylkesdelplan senterstruktur fra 2002, men endrer kriteriene for regionsenter. Det er ikke lenger et krav om at et regionsenter må være senter for flere kommuner, men at en kommune kan ha et regionsenter dersom folketallet tilsier dette. Planen foreslår Kleppstø som nytt regionsenter, på bakgrunn av folketall og behov for å gjøre kommunen mer selvforsynt og kunne avlaste fylkessenteret Bergen.

Attraktive sentrumsområder:

Planen beskriver hvordan en gjennom planlegging kan bidra til å skape attraktive sentrumsområder i Hordaland. Planbeskrivelsen her er god og detaljert og gir gode indikasjoner på hva et godt sentrum bør være.

Planen legger imidlertid sterke føringer gjennom sine retningslinjer hva gjelder arealbruk, og bærer preg av å være bestemmelser heller enn retningslinjer. I kapittel 2.4 bokstav b) står det bl a at kvartalslengde i sentrum maksimalt skal være 70 m. Denne setningen bør enten slettes, eller skrives om til at en anbefalt kvartalslengde skal være maks 70 m.

Retningslinjene i kapittel 2.4 bokstav c), d) og f) må være råd og anbefalinger heller enn krav til sentrumsutforming i den enkelte kommune.

Tjenester, arbeidsplasser og fritidstilbud:

Planen beskriver hvilke tjenester, arbeidsplasser og fritidstilbud som bør legges til sentra i kommunene og fordelingen av disse. Det er utarbeidet retningslinjer for lokalisering av besøksintensive tjenester skal planlegges i eller nært sentrum av senter definert i regional plan eller kommuneplan. Retningslinjene viser ulike prinsipper for hvor de besøksintensive tjenestene bør etableres. For regionsenter gjelder dette følgende funksjoner:

Statlige tjenester	Fylkeskommunale tjenester	Kommunale tjenester
Sykehus/spesialhelsetjeneste for regionen	Større tannklinikkk/ev klinikk for flere kommuner	Interkommunal legevakt
Høyskole/desentralisert universitet	Videregående skoler med bredt fagtilbud og fagtilbud tilpasset næringslivet i omlandet, ev voksenopplæringstilbud	Lokalmedisinsk senter
Politi som dekker flere kommuner	OT/PPT for flere kommuner	Interkommunale helse- og sosialtjenester
Skattekontor		Regionalt kulturhus/Bibliotek
NAV-kontor		Regionalt svømmeanlegg (25 m)

Tilsvarende retningslinjer er utarbeidet for alle senternivåene, Fylkessenter, bydelsenter (Bergen), Kommunesenter, Lokalsenter og nærsenter.

Handel og kjøpesenter:

Planen tar for seg lokalisering og dimensjonering av nye handelstilbud. Her er det utarbeidet bestemmelser som erstatter Forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre fra 2008.

Bestemmelsene innebærer at handel over 3.000 m², med unntak av arealkrevende varer, kun tillates etablert i senter og sentrumsutstrekningen som definert i planen. Det er også krav om handelsanalyse for nytt bruksareal over 3.000 m².

I retningslinjene i kapittel 4.3, nr 4.5 er det krav om at behov for areal til dagligvarehandel skal vurderes ved regulering av nye boligområder. Planbeskrivelsen sier ingenting om hvordan denne vurderingen skal foregå. Det er ikke hensiktsmessig å gjennomføre handelsanalyse for nye boligfelt. Retningslinjen må presiseres.

I retningslinjene i kapittel 4.3, nr 4.7 anses som unødvendig og foreslås slettet. Gjennom handlingsprogrammet skal det utarbeides en mal for handelsanalyse. Rådmannen mener det her må utarbeides en lettfattelig veileder heller enn en mal.

Transport:

Planen beskriver hvordan sentrumsplanlegging kan bidra til et effektivt og bærekraftig transportsystem. Det er lagt særlig vekt på gående og syklende, samt bilparkering i sentrum. Det er satt krav om gangakser mellom viktige målpunkt, og tydelige sykkeltrasèer som gir god framkommelighet. Kommunene skal selv vedta bestemmelser for bilparkering gjennom kommuneplanen, og det blir stilt krav om at minimum 20 % av parkeringsplassene blir tilrettelagt og reservert til ladbare biler.

Kleppestø, 8.9.2014

Odd Magne Utkilen
Rådmann

Knut Natlandsmyr
Fagsjef

Rett utskrift:
25.09.14
Else Gammelsrød